

[Per Hækkerup.]

styret med en fuldmægtislov, der gør det muligt for den med meget kort varsel at træffe de fornødne ekstraordinære beslutninger og dispositioner.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at regeringen har arbejdet med disse problemer siden årsskiftet 1956-57, og at der på forskellige områder allerede er taget, på andre er ved at blive taget, praktiske skridt som led i en planlægning.

Det foreliggende lovforslag tilsigter, kan man vel sige, at skabe en ramme om, at give et fastere grundlag — et af folketinget godkendt grundlag — for det videre planlægningsarbejde i fredstid. Derimod vedrører lovforslaget ikke spørgsmålet om en fuldmægtislov, som er under forberedelse, og som naturligvis senere må komme til behandling i det høje ting. Lovforslaget tager altså alene sigte på det planlægningsarbejde, som kan foretages i fredstid med henblik på at modvirke ulykkerne, hvis en krig rammer os.

Jeg skal ikke gå i enkeltheder med hensyn til forslaget, men vil gerne give tilslutning til de principper, det hviler på. Som det mest centrale af disse principper må man vel nok betragte det, at den administrative gennemførelse af planlægningsarbejdet kommer til at hvile på de enkelte ministre og de enkelte ministerier. Hertil er føjet visse centrale organer, dels et sekretariat under statsministeriet, som skal have til opgave at koordinere de enkelte ministeriers indsats på det civile beredskabs område, dels et koordineringsudvalg, hvori repræsentanter for de styrelser, der i særlig grad har med beredskabsarbejdet at gøre, er repræsenteret, og som skal tage sig af de mere principielle sider af planlægningsarbejdet. Endelig er det i forslaget nævnt, at den højtærede statsminister skal kunne rådføre sig med det forsvarspolitiske udvalg, som er foreslået oprettet i henhold til loven om forswarets ordning, og med dette drøfte principielt mere afgørende spørgsmål.

Ved en opbygning som den her foreslåede, i modsætning til den fremgangs måde, man har anvendt i vore nabolande, hvor man har søgt at samle arbejdet, ikke ministerium for ministerium, men i særskilte styrelser og organer, tror jeg, man har opnået en bedre

og mere hensigtsmæssig form for tilrettelæggelsen af arbejdet.

Det er givet, at det planlægningsarbejde, der er tale om, ikke alene vil komme til at berøre de centrale administrative organer; det vil også komme til at berøre kommunalbestyrelserne, det vil komme til at berøre virksomhederne, de enkelte borgere, ja, næsten hver eneste enhed i samfundet. For borgerne drejer det sig om deres pligt til i fredstid i givet fald, selvfølgelig mod sædvanlig erstatning, at afstå deres ejendom; der bliver tale om visse oplysningspligter o. s. v. For virksomhedernes vedkommende — og det gælder både offentlige og private — bliver der eventuelt tale om, at der kan pålægges dem visse pligter med hensyn til at træffe foranstaltninger til sikring af virksomhederne, flytning af virksomhederne, spredning af virksomhederne o. s. v., ligesom der kan blive tale om at pålægge virksomheder pligt til at have visse minimumslagre af særlig livsnødvendige varer.

For så vidt angår især det sidste område, vil der naturligvis være forbundet visse omkostninger med det forberedende arbejde, og princippet i lovforslaget, som jeg for mit vedkommende også kan tiltræde, er, at det som regel må være statens opgave at bære de forøgede omkostninger, der følger med planlægningen af det civile beredskab. Der gøres fra dette almindelige princip den, man kunne sige generelle undtagelse, at i tilfælde, hvor det drejer sig om omkostninger for virksomheder, der er vareproducerende eller varesælgende, og disse virksomheder vil være i stand til at indregne de forøgede omkostninger i varesnes pris, bortfalder erstatningskravet over for staten, medmindre indregningen af omkostningerne i varesnes pris betyder, at det enkelte firma, den enkelte virksomhed, bliver stillet ugunstigere eller ulige i forhold til andre firmaer og virksomheder inden for samme branche eller virksomhedsområde. Jeg tror, at også dette princip som grundlag for erstatningsbetalinger for omkostningerne ved oprettelsen af det civile beredskab er rigtigt.

Med bemærkning om, at jeg går ud fra, at vi i det udvalg, som jeg ligeledes går ud fra bliver nedsat, kan få lejlighed til at høre